

Wiinantehtailia.

Näytelmä kahdessa näytöksessä.

Kirjoittanut:

G. S.

Viinantehtailia.

Näytelmä kahdessa näytöksessä.

~~~~~
Kirjoittanut:

G. S.

—————><—————
Jyväskylässä,
Weilin ja Gösös'in kirjapainossa,
1877.

Wiinantehdailia.

Näytelmä kahdeksä näytöksessä.

Kirjoittanut:

L. S.

Täsenet:

Hoikka, wiinantehdailia.

Rouva, hänen waimonsa.

Alfred, heidän poikansa.

Marcku, Alfredin palvelia.

Sukka, mökin ukko.

Eräs ompelia.

Dnni, Olli ja Kölli, hli-oppilaita.

Wieraita wiinantehdailioita ja palvelioita.

Tapaus: Eräessä kaupungissa sekä sen lähistössä muutama päivä ennen joulua.

Sisimmäinen Näytös.

(Näytelmä-paikkana on wiinantehdailian sali, jossa on komeat huone-kalut ja kalliita tauluja seinässä. Hoikka istuu noja-tuolissa ja Rouva sohwasssa, molemmat teetä juoden. Pöydällä on karttuusi ja piippu.)

Sisimmäinen kohta.

Hoikka, Rouva.

Hoikka (iloisena hieroen käsiään). Rahaa kofountuu aina wain. Wiinaa on mennyt kelpo lajilla, ostajien määrä puodissa lisääntyy ja tänä vuonna olen jo saanut 35 tuhatta marckkaa puhdasta voittoa.

Rouva. Tuosta wiinan tekemisestä nyt jutellaan jo kaikissa sanomalehdissäkin, että se muka olisi joku paha työ, mutta kuinkaahan se oikein lienee — onhan sitä lupa tehdä — mutta kummallista — en ymmärrä, miksi tuo wiinan-poltto aina saattaa mieleni lewottomaksi. (Laskee kuppinsa pöydälle ja ottaa sukka-kutimen).

Hoikka. Sm, niin, sen asian minä pian selitän. Teillä waimoilla ei ole oikein selwä käsitys asioista, te uskotte kaikki, mitä luette ja kuulette, sekä olette liika herkkäluontoisia, joten heti tunnette lewottomuutta sydämmessänne, kun wain joku osaa hywin kauniisti lörpötellä. Te puhutte aina tunteistamme ja tunnette hullusti, mutta me, miehet — me tiedämme, että, mitä laki on määrännyt ja säätännyt, se on aina paras, ja siinä on meillä ohje.

Rouwa. Mutta — tuntoni —

Hoikka (äkäisesti toistaen.) Mutta — tuntoni — Waimowäen suusta ei mutta minua miellytä; tunto ja tunto, en sitäkään wiitsi kuulla näissä asioissa — waan jutellaan nyt muista. (Laskee kuppinsa pöydälle.) Kuuleppa kultaeni, parin päivän päästä on meillä joulu-aatto, ja minä olen hankkinut sinulle hyvän joulu-lahjan, ketun-nahkaisen kaban.

Rouwa (iloisesti.) Ja silkki-päällisen warmaankin!

Hoikka. Tietysti! Oikein atlasia. Roha tulee ompelia sinusta mittaa ottamaan, jotta sen jo jouluksi saat valmiiksi.

Rouwa. Oi Hoikkajeni, kuinka sinä olet hyvä! Roh, olemmehan rikkahimpia koko kaupungissa, eihän minun sopisikkaan kulkea muussa kuin atlasia-kapasissa. (Ompelia tulee sijalle.) Ah, Köökinä! Olipa hyvä, että tulitte heti. Vaittakaa nyt kaikella muotoa kappani jouluksi valmiiksi!

Ompelia (ottaa muotilehden ja lewittää sitä pöydälle.) Tässä on muoti-lehti. Minkä mallin mukaan minä tuon kaban nyt laitan? (Osoittaa yhtä mallia.) Tännöisen minä laitoin Maaherran rouwalle.

Rouwa (wilkasee muoti-lehteen.) Sepä juuri on minun mieleiseni. Katsooppa Hoikka! (osoo muoti-lehteä), tuomoinen se pitää tehtämän, semmoinen on Maaherran rouwanfin.

Hoikka (pistää tupakkaa piippuun ja haukottelee.) Miwan semmoinen kuin on Maaherran rouwanfin. (Lähtee kamarinsä, joka on oikealla puolella.)

Ompelia (ottaa hätäisesti mittaa nauhalla ja tumartaa sitten nöyrästi.) **Kiitoksia.** Kyllä minä laitan tämän valmiiksi pian. Hyvästi Rouwa hyvä!

Rouwa. Hyvästi! -- (Ompelia menee ja Rouwa huutaa hänelle vielä): Muistakaa wain, että laitatte kapan juuri semmoiseksi kuin Maaherran rouwan on. (Vähtee vasemmalle kamariinsa.)

Toimen kohta.

Hoikka, Rouwa ja Sukka.

Hoikka (kurkistaa kamariinsa ovesta saliin, huutaen): Rouwaseni, onko owi lukosja?

Rouwa (vastaa toisesta ovesta.) Ei, waan Hoikkaseni, lukitse se. (Sukka puikahtaa samassa sisään.)

Sukka (on wähän pöhnäsä ja katselee ympärillensä.) Hohho, kuin täällä kynttilät loistawat. Näin waloisaa ei köyhällä ole jouluna edes. Kylläpä tämä on komea asunto, ja kaikki nuot taulut ja koristukset owat wiinalla kootut — hahha —

Rouwa. Huh — hän on pöhnäsä. Mitäpä hän täällä tekee. (Istuu ja rupeaa taas sukkaa kutomaan.)

Sukka (tumartaa.) Tackar som frågar, juon waiffa wähän lisää, jos Rouwa niin suwaitsee. Kyllähän wiinantehailialla tuota makusaa wiinan nestettä löytyy; senhän wuoksi tulinkin, että saisin sitä wähän joulukseni.

Hoikka. Mene tiehesi. Mitäs täällä teet!

Sukka (ei ole kuulewanaan.) Kelpo tawara tuo wiina muuten, mutta wähän epä-tasaisesti se rikkautta jakaa; kun yksi rikastuu, silloin tuhansia köyhtyy.

Hoikka (tiivaasti.) Menekkö kohta tiehesi! Minä en kärsi juomareita.

Sukka (iwaten.) Wai niin! Wiinantehailia ei kärsi juomareita, hahhah — wai niin — mutta niitä kolikoita, jotka juomarin taskusta tippuwat pois ja täyttävät teidän taskunne — niitä warmaanfin kärsitte, wai kuinka,

häh? Ette juinkaan muuten rakentaisi noita wiefottelemia wiina-puoteja, jotka niin herttaisesti tarjoawat wilustuneelle lämmitystä, että ei siivuitse pääse, jos juinkin wähan kilinää taskussa kuuluu.

Hoikka (näyttää ulko-oween päin.) Tuolla on owi, josta sijalle tulit. Mene — taikka keppini näyttää sinulle tien.

Jukka. Enkä joulukseni rikkaalta saa edes rhyppyä. (Hoikka menee kamaristansa uoutamaan keppiä.) Antakaa, Rouwa kulta, lakun pala pojalleni. Teillähän myöskin on poika, niinkuin minullakin, mutta se eroituksena, että teidän poikanne on aika weitikka, joka tuhlaa mitä isä wiinalla kookoo, waan minun pieni Mattiseni hakee tasjuttelee ruokansa, kun isä rahjus juo eikä saata hänelle leipää toimittaa.

Rouwa. Sitten saat, kuin selkeällä päällä tulet pyytämään; nyt sinä olet niin häwyttöin, että et ansaitse mitään.

Jukka. Di teitä! ja minulla on toki kolme lasta, joille murusia pyydän; olisin edes Matille saanut. (Puoliääneensä.) Ei wiina-rahoissa siunausta ole, jollei ensi, niin kyllä jo toisessa polwessa hukka ne on perinyt. (Menee. Alfred tulee samassa ja Hoikka kamaristansa, keppi pystössä.)

Kolmas kohtaus.

Hoikka, Alfred, Rouwa.

Hoikka. Jopa hän meni, tuo häwyttöin. Olisipa saunan ansainnut.

Alfred. Koh mitäpä täällä nyt on tapahtunut?

Hoikka. Tuo lurjus, joka täältä läksi, oli niin häwyttöin, että minun täytyi keppiäni näyttää.

Alfred. Jukka, se juoppo-ralli, mikä hänen nyt häwyttömäksi teki; tawallisesti hän on tyytywäinen, kun wain rhyppyn ja muutaman hopea-rahaman saa.

Rouwa (istuu sywissä ajatuksissa, sanoen itsensä): En saa noita ufon sanoja mielestäni.

Hoikka. Sen kyllä uskon, että hän silloin on tyytyväinen, kuin ryypyn ja rahaa saa, mutta en minä hänelle rahojani jakelemaan ruwennut, wiinaan hän net heti olisi pannut.

Alfred. Ja isäni olisi rahansa takaisin saanut, hahahaha!

Hoikka (nätkästyneenä.) Waiti poika!

Alfred (äitiinsä kääntyen.) No äitiseni, oletteko wallan peljästyksissä vielä, koska ette mitään wirkkaa. (Ka-welee laattialla.)

Rouwa (itseksensä.) Hän sanoi: Sollei ensimmäisessä, niin toisessa polwessa hukka net perii — Alfred — Alfred! oletko sinä tuhlaaja-poika?

Alfred. Mitä sanotte, Äitini?

Rouwa (herää ajatuksistaan.) Mitäs kysyt, lemmittyini?

Alfred. Kysyn wain, mikä teitä kaikkia nyt waiwaa? Mökkin ukko on teidät wallan noitunut.

Rouwa. Riin toita tosiaankin olen warjin peljästyksissä vielä.

Alfred. Mutta isäni, ettekö häntä tuntenut? Hän on monta kertaa tuolla wiina-tehtaalla minulle jutellut, kuinka hän ennen muinoin oli isäni leikki-kumppanina, ollessaan juoksu-poikana isäni kodissa.

Hoikka (lastee sormensa nenänsä päälle.) Ah! nyt muistan. Olisiko tuo rahjus sama Jukka — hm — hän oli forea, hilpeä poika, kun meni naimisiin ja muutti pois apensa torppaan, ja nyt —

Rouwa. Ja nyt on hänellä juomarin muoto, huh —

Hoikka (katsoo kelloansa.) Ah! minun täytyy lähteä jo, meillähän on kokous kauppias Pohatalla. (Wenee.)

Ueljas kohtaous.

Alfred. Rouwa.

Alfred (äitiinsä kääntyen.) Äitiseni, kotia tullessani tapasin muutamia yli-oppilaita, entisiä koulu-kumppaneita

tani, minä kutsuin heitä tänne illalliselle. He sanoivat, että heidän on kiirut matkalle jälleen, mutta minä wakuutin, ett'ei heiltä mene paljonkaan aikaa hukkaan, sillä täällä eivät tapaa ketäkään muita paitsi minua ja saattawat siis tulla wain matka-puvussa.

Rouwa. Kyllähän illallisen saawat, milloin wain tulewat. Jahka menen toimeen, minä lähetän palvelian pöytää kattamaan — näkewäthän, että sinulla on oma palvelia — ja mitä juomia tahdot? noh kilistä wain kelloa ja lähetä Markkulla sana, niin kyllä kohta annan tuoda mitä tahdot.

Alfred. Kiitoksia äitiseni! te olette aina hywä.

Rouwa. Niin, poikani, sinähän olet meidän ainoa ilomme, sinulle me kokoomme, sinun hywäkseksi kaikki te'emme. (Vähtee pois, sanoen itsensä); Kumma! olen niin lewotoin, ett'ei tuo ketun-nahkainen lappakaan enään oikein saata minua miellyttää.

Viides kohta.

Alfred, sitten Markku.

Alfred. Sieneekö isäni jo saanut kirjeen welkojaltani, koska äitini näytti niin surulliselta? — Tuo minuun aina wähän koskee, kun wain äitini surullisena näen, mutta — täytyyhän sitä nuorena elää — oojah — elää sitä täytyy ainakin — kun rahat tulee ja menee, sehän hupaista! (Markku tulee tuoden asettimella ruokia.)

Markku. Joko saan pöytää kattaa?

Alfred. Jo kyllä (katsoo kelloansa.) Heti paikalla owat täällä. (Kopina kuuluu.) Jo tulewat, joutu nyt. (Oli=oppilaat tulewat sisälle.)

Kuudes kohta.

Entiset. Onni, Olli ja Kölli.

Onni. Hywää iltaa! Tässä nyt ollaan; (He kättelewät.) mutta kuten jo sanoin, kauan emme joutu wiipymään.

Olli (katsellee ympärillensä.) Täällähän sinä asut kuin prinsfi.

Rölli (katsellee pöytään päin.) Vieläpä syötin kuin prinsfi.

Alfred. No niin, istutaanpa nyt maistamaan, miltä ruoka maistuu. (He istuvat ruoalle.) Kuules Rölli, osaatko vielä tepposia tehdä yhtä kuin ennenkin?

Rölli. Mina vähän väliin, mutta kyllä sinä niistä tänään saat wapaana olla.

Alfred. Syökääte, syökääte nyt ystäväni. Ettehän toki tänä iltana edemmäksi mene!

Olli. Totta-kaiheti, iltafen syötyämme kohta matkalle taas.

Rölli. Täällä on paljon lämpösempi kuin yöllä matkalla.

Olli. Waikka! — Kientää täytyy toki kotia, joulutulee.

Rölli. Ja morsian wartoo, siinä tempu, joka puolenja pitää.

Alfred. Ah, joko niin pitkälle olet joutunut? (Marllu kauppaa paistia.) Wai on Ollilla morsian!

Onni. Onpa kyllä. Siinä hän on joutunut edemmäksi meitä muita, waikka onkin nuorin.

Rölli. Senpä wuoksi on pojan täytynyt lukea itsensä noin laihaaksi — toista minun on, joka olen päättänyt jäädä nuoreksi mieheksi; — en ole liiaaksi itseäni raittanut.

Olli. Usko hänen puheitaan, kyllä on pojat työtä tehneet tämän lukukauden; ei ole kukaan meistä joutilaana ollut.

Alfred (Marllulle.) Samppanjaa muutama potti! (Marllu menee ja palaa kohta, tuoden klaseja ja kolme pottia samppanjaa asettimella, jonka hän laskee pöydälle ja lähtee taas pois.) Noh juokaamme nyt! Onnea ja menestystä Ollille, ja teille kaikille matkallenne. (He juovat kaitin ja nousewat ruo'alta.) Mutta ystäväni, älkää lähtekö tänäiltana.

Dnni. Lähdemme kyllä. Totta puhuen kaikein toivomme pian päästä matkamme perille, sillä lepoa tarvitsemme, ja hauska on kotihin tulla, varsinkin koska työmme on hyvin menestynyt.

Alfred. Minä en vain miitsisi aiwujani waiwata tuolla lukemisen työllä, eikä se liioin leipää tuo.

Dnni. Semmoinen työ kantaa tulevaisuudessa hedelmiä, ja ne hedelmät ovat kansamme walistukseksi.

Alfred. Hullu paljon työtä tekee, elää wiisas wähemmälläkin.

Rölli (iwaten.) Kas niin, tuo on oiwa mieli-lause. Mitähän sinä työskentelet, kun noin mukawalla mieli-lauseella toimeen tulet? Tahtoisinpa halusta kumppaniksi ruweta.

Alfred. Työni tietysti on isäni wiina-tehtaassa.

Dnni. Wiinantehdailia! hyi!

Dnni (päättään pudistaen.) Woi pahanen!

Alfred (kummastellen.) Oletteko hulluja! onhan se laillinen ammatti.

Rölli (tylmästi.) On se, walitettawasti kyllä, mutta enpä enään tahdo kumppaniksi ruweta, sillä mitä nämät ystäväni (osoittaa kumppaneitansa) koettawat walistaa, sitä minä silloin koettaisin myrkyttää ja pimittää. — (Marcku tulee sisälle.)

Marcku. Ryyti-miehet odottawat tuolla ulkona.

Dnni. Sano, että heti tulemme. (Marcku menee ja nli-oppilaat sanovat jäähywäiset.)

Alfred. Tulkaa toistekkin katsomaan.

Dnni. Jahka sinä paremman ammatin walitset. Hyvästi! (He menewät.)

Seitsemäs kohta.

Alfred, sitten Marcku.

Alfred. Paremman ammatin walitset — nuot puoli-hullut! Tuommoiseksi koulut ja professorit tekewät wii-

faat ihmiset — (Kilistää kelloa. Markku tulee sisälle.) Korjaa pois iltanen. (Markku rupeaa ruokia korjaamaan.) Markku, tuo minulle tynny tänne sohvalle päani alle.

Markku. Baikalla. (Vähtee vasemmalle ja palajaa kohta, tuoden tynny muassaan.)

Alfred (panee tynny pänsä alle.) Kas niin, nyt on hyvä. (Vaskee levolle sohvalle ja rupeaa ääneensä lukemaan sanomalehteä): „Tuota turmelemaa wiinaa tulwailee wiinatehtaista“ — Hohho — täällähän vedetään samaa wirttä kuin äsken nuot pojat; wiitsis tätä lukea, parempi, kun käännyn kyljelleni. (Vaskee pois sanomalehden. Markku menee. Hoikka tulee.)

Kahdeksas kohta.

Hoikka. Alfred.

Hoikka (menee pöydän luo ja nostelee samppanja-potteja.) Mitä nämät merkitsee? — Keitä täällä on ollut?

Alfred. Kah, isäni! (Kousee seisolle.) Minä luulin wain Markun siellä toimittelewan. Täällä oli luonani muutamia yli-oppilaita, entisiä koulu-kumppaneitani, he söivät illallista ja sitten joimme muutaman potin samppanjaa.

Hoikka. Wai samppanjaa, wai samppanjaa, niin kuin ei mitään muuta olisi herroille kelwannut.

Alfred (huolettomasti.) Entäpä — muutama potti samppanjaa — mutta voi kuinka minua naurattaa (uauraa.) Kun kuuliwat, että isälläni on wiinatehdas, ja että minäkin siellä wälistä työskentelen, silloin sanoiwat wiinantehtailiat kansan myrkyttäjiksi ja mitä kaikkea saarnasiwat, että minun muka tarwitsisi hankkia itselleni parempi ammatti. Minä wain wiisaasti tein, kun lukioista eron otin, sillä muuten warmaankin olisin tuommoiseksi puoli-pöyhköksi tullut kuin nuot yli-oppilaat.

Hoikka. Lopussa kiitos seisoo. Huono kuffaron hoitaja olet kumminkin.

Alfred. Enpä liioin — (Stiefsensä.) Täytyy lähteä pois, sillä muuten saan hyvät torat, tuossa oli wain alkulause. Ei ukko hyväksynyt, kun sai maksaa wellojalleni wiisituhatta markkaa. Wiisituhatta markkaa — ei tuo suuriakaan raha ole. (Ääneensä.) Nyt täytyy minun yöksi lähteä tehtaalle. Hyvästi isäni. (Menee.)

Hoikka. Minä en saata häntä oikein nuhdella, en ymmärrä, mikä siinä wifana lienee. Ja hän on toki wiisituhatta markkaa taaskin menettänyt tietämättömiin. Hän — noh, tosi on, ettei nuot minun kuffarooni suurta lowea te'e — mitäpä noita ajattelen, ne häiritsewät wain lepoani. Kello on jo paljon, paras että menen maata.

(Esiirippu lasjetaan.)

Kuwaus.

(Metsäinen seutu kaupungin lähellä. Talwinen yö, kuu-walo, metsä-tien warrella lumi-kuokkia. Etäällä metsässä näkyy wäihäinen mökki ja toisaalta wilkuttaa komea wiina-tehdas. Pieni mieron-tietä kulkewa poika makaa kuokjella pusuoinen olalla. Jukka tulee tietä pitkin.)

Jukka. Hyi kuin on kylmä, enkä edes ryyppyä saanut lämmityskeskeni. Tuo plakkari pahanenkin on aina tyhjä — juuri kun siellä jotain kilisee, niin ne riivatut menewät tuonne krouwiin, mutta eipä Jukka tällä kertaa kaittia menettänytkään wiinaan, onpa kelpo wehnänen Matille taskusjani. Poika raukka on monta leipä-palaa isällensä antanut, mutta nytpä Matin filmät tulewat iloisiksi. (Seisattuu ja ottaa wehnäsen taskustansa.) Onpa tämä oikein makuja kaffu pojalle. (Pistää taas leiwän taskuun ja katsoo lumi-kuokseen päin.) Mitä! Mitä hiisi tuolla on? (Sieroo filmiänsä.) Mitä näen! Ei ole mahdollista — enkö ole pöhnäsä — wiinahan tuo kaitenlaisia näköjä, mutta woi! näkö ei muutu, (laskee kätensä pää-laellensa) ja pääni on nyt aiwan selwä. (Vankee polwillensa ja painaa kätensä kuolleen lapsen sydämmelle.) Woi minun poikani, minun poikani! myöhään sinulle antimia jäästin, kun en ennen sitä tehnyt.

Mieron-tiellä kulkenut, nyt olet wilusta ja wäsymyksestä uupunut. (Nouse seisolle ja lyö nyrkkiänsä vasten rintansa.) Jä, Jä! huonosti olet lapsiasi hoitanut — wiina on sinun wimmannut — (näyttää kuollutta) ja tuossa jo on toinen uhri. Mitä oli ensimmäinen. (Käänthy wiina-tehtaan puoleen puristaen nyrkkiänsä.) Te firotut wiina-tehtaat, jotka myrkkynäne maailmalle wiefotellen jafelette, te olette myöskin syypäät noihin wiinan-uhreihin. Di poikani, sinä olet kaikista wiettelystä lepoon pääsnyt, mutta tässä sinun muistoksesi lupaan minä, ett'en ikänä enään wiinaa maista. (Ottaa lapsen syliinsä.) Di poika, kylmä — kylmä olet. (Menee torppaan päin.)

(Esiirippu lasjetaan.)

Toinen Näytös.

(Wiinantehdailian sali.)

Ensimmäinen kohta.

Hoikka, sitten eräs Palwelia.

Hoikka. Tuosta pojastani pelkään tulewan aika tuhlarin. Hän wiettää paljon aikaa rawintoloissa ja kallistaa pulloa luulen liiemmäksi — ei ole hyvä — Waimoni puhuu aina noista Jufan ennustus-janoista, että wiinasta tullut raha ei siunausta tuota — hm, entä jos se olisi niin — — — Minä olen tyhmä, joka tuommoisia ajattelen, wallanhan olen ämmämäinen — taika-uskoinen, kuin waimoni, mutta — kumma lewottomuus minusssa wallitsee — hm, tuo on wain ilman waiwuttamaa; päivä on ollut niin pilwinen ja synkkä, että tuskin tätä hämää päiwäksi saattaa kutsuakkaan. (Kilistää kelloa. Palwelia tulee.)

Palwelia. Mitä tahdotaan?

Hoikka. Walkeaa kynttilään, minä odotan tänne wieraita, kaffi wiinantehdailiaa. (Palwelia sytyttää pari pöydällä olemaa kynttilää ja menee.)

Toinen kohta.

Hoikka, sitten Jukka.

Hoikka. Roh nytpä huone wähän iloisemmalla näyttää. Missä nyt waimonikin lienee? Hänellä on aina niitä joulu-toimia. (Kopina kuuluu.) Kuka siellä porstuassa kospistaa? Häh! (Jukka tulee sijalle siistissä waatteissa.)

Jukka. Suoaa anteeksi, että tulen sijalle, mutta — Joulu tulee niin köyhälle, kuin rikkaalle, waan minulla ei ole lapsilleni mitään joulufsi ja teidän Rouwanne lupasi minulle antaa almua, jos selkeällä päällä häneltä sitä anoisin. Nyt olen warsin selkeä, eikä tukaan enään ole näkemä, että Jukka wiinaa ryyppää.

Hoikka. Ja sinä olet sama Jukka, joka Mannilan torppaan wäwyksi meni?

Jukka. Sama — ja myöskin sama, jollekka te lapsena ollesjanne lupasitte, että, kun kerjäläisenä tulisin almua anomaan, antaisitte minulle juustoa ja woita-leipää. Muistatteko sitä vielä?

Hoikka. Kyllä. (Ottaa rahaa kuffarostansa.) Tuosja sinulle muutama marffa, mutta pahoin pelkään, että ne wiinaan menetät.

Jukka. Bai pelkäätte — se on turhaa! Wiinasta olen jo kylläni saanut, sepä on minun mieron-tiellekin saattanut.

Hoikka. Kuinka olet tuohon tilaan joutunut?

Jukka. Kertomus elämästäni on kyllä jurullinen. Niin kauan, kuin Mannilassa olin, käwi kaikki hywin, mutta sitte muutin tänne kaupunkiin ajajaksi; wilu tuli tuolla ulkona, ukko wiina-puodin owi-taulusja kehoitti, pikari kädessä, minua lämmitystä ottamaan, ja kerta me nin ensi kerran, sitten tiesin tien, ukko pikari kädessä nauroi, kun ajoin siwuitje, tiesinhän poiketa taaskin. Wiinatehtaista tulwaili wiinaa, jota puodeissa ja krouweissa kaupattiin, ja miehistä on tullut juomareita. Waimoni

foetti elättää ja vaatettaa lapsiamme, mutta minun oli wiinan-himo walloittanut niin, että join hänen waatteen-jaffin. (Äänettömyys. Sukka pyyhki silmiänsä.) Waimoni sai lewon haudassa, waan silloin omaa-tuntoani pisti, koska tiesin olewani syypään hänen aikaiseen kuolemaansa.

Hoikka. Roh, tuon ymmärsit etkä wain lakannut tuosta ilkeästä juomisesta —

Sukka (tollusti.) En, yhtä ahnaasti join wiinaa, kuin wiinantehtailia kofosi rahaa, mutta — wiime yönä, kun pieni Mattiseni jäätyneenä makasi lumi-kinokfella, silloin wihdoinkin sai sydämmeni kolauksen, semmoisen, että teidän wiinanne, herra, ei minulle enään maistu.

Hoikka. Sinä olet häwytyin, mitä se minuun koskee, että sinä olet juomari?

Sukka. Herra! Lakatkaatte aikansa wiinalla rahaa kofoomasta, sillä kerran täytyy teidän ja krouwarin, yhtä hywin kuin juomarinkin, tehdä työstänsä tiliä. (Kowasti.) Herra, teidän työnne kylwää kyyneleitä, jotka kuumana kerran polttawat sydäntänne. Älkää myöhästykö parannuksessa niinkuin minä! (Dmpelia tulee sijalle.)

Kolmas kohtaus.

Entiset. Dmpelia, Rouwa, Palmelioita ja wieraita wiinantehtailioita.

Dmpelia. Hywää päivää. Tässä on rouwan kappi, se on nyt walmis ja warsin hywin sopii, sen wakuutan. (Rouwa tulee juosten sijalle.)

Rouwa (huutaa): Boih! minun poikani! (Waijuttuolille.)

Dmpelia. Mikä Rouwaa waiwaa? Tässä on kappanne.

Rouwa (tiljasee): Wiekää pois, pitääkää itse tuo, minä en siitä huoli, se on wiina-rahalla ostettu. Oi Hoikka, mihin wiettiin minun Alfredini, wosikalla hän wiettiin af-

Funani ohitse, hän makasi re'essä aiwan kuin kuollut.
(Wäänteleä käsiään.)

Ompelia. Tämähän kumma! Sen wain tiedän, ett'en koskaan työstäni näin hywin ole tullut palkituffi.
(Ottaa kaban päällensä, kumartaa ja lähtee ulos.)

Hoikka (wapisten.) Kuule, sinä — et warmaanfaan nähnyt oikein.

Rouwa. Dih! kuules — (Ääniä kuuluu.) jo tulewat.
(Suoksee wasemmalle puolelle. Owi awataan ja Alfred kannetaan näyttämön yli myöskin wasemmalle puolelle.)

Hoikka (pitäen tuolista kiinni.) Onko hän kuollut?

Yksi palwelia. Ei, hän wain humala-päisjään ajoi niin riivatusti, että reki kumoon kaatui, ja sai siinä jemmaoijen pamauksen, että pyörtyi. Kyllä hänen vielä toki sydänmensjä sykkii.

Jukka (osoittaa kamariin päin, johon Alfred wiettiin.) Siinä taaskin yksi wiinan-uhri. (Kaksi wiinantehtailiaa tulee sijälle.)

Hoikka (nostaa kätensä ohauksillensa, huutaen raiwoisasti): Pois täältä! kaikki on wiinaa — wiina-potit tanssivat seinillä. Woi onnetointa! ei ne anna minulle rauhaa, ennenkuin koko wiina-tehdas on hajotettu. (Suoksee pois kamariinsa.)

Wiinantehtailiat. Mikä Herran on? — Mikä Herran on?

Jukka. Hän raiwoaa, waan myrskyt ja raju-tuulet puhdistawat ilman ja sitte seuraa tyhne, kirkas päivä; mutta teille, hywät herrat Wiinantehtailiat, tässä vielä janon:

„Te kuin wiinalla wiettelette
Ja ihmislapsia juottelette,
Ah! kuinka tuntunee teitille,
Kun ferran kutsutaan tilille.
Sitä ajatella aikanansa.“

317½. II. 21.

Sinta: 25 penniä.